

Učebné osnovy

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby iŠVP/iŠkVP	3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne / 0 hodín; Ročne spolu 66 hodín
Ročník	šiesty
Škola	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Názov iŠkVP	2. stupeň základnej školy
Kód a názov iŠVP	iŠVP pre 2. stupeň ZŠ v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

2. CIELE PREDMETU

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

3. VZDELÁVACÍ ŠTANDARD - VÝKONOVÝ A OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
<i>Čítanie s porozumením</i>	
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia	
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie	
<p>I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	
<p>Optimálny I. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii; ✓ dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch; ✓ dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie; ✓ dokáže správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania. <p>Minimálny I.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov; ✓ dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme; ✓ dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> • priama reč, uvádzacia veta • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné • projekt

<p>a skúsenostiam;</p> <p>✓ dokáže po príprave a s pomocou učiteľa správne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li domácich a cudzích slovách a dodržiavať správnu dĺžku slabík.</p>	
<p>II. Pochopiť obsah textu.</p> <p>1. Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.</p> <p>2. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>3. Overiť si význam slova.</p> <p>4. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.</p> <p>5. Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p>	
<p>Optimálny II.</p> <p>Žiak:</p> <p>✓ dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie;</p> <p>✓ dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodit' pointu;</p> <p>✓ dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte;</p> <p>✓ dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam;</p> <p>✓ dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná;</p> <p>✓ dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch;</p> <p>✓ dokáže vysvetliť význam daných pojmov;</p> <p>✓ dokáže určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu;</p> <p>✓ dokáže v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak;</p> <p>✓ dokáže určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo;</p> <p>✓ dokáže prerozprávať obsah textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti;</p> <p>✓ dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>Minimálny II.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov • tvorenie slov odvodením: prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo • tvorenie slov skladaním, zložené slová • argument, protiargument • dokazovanie, dôkaz

<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému; ✓ dokáže s pomocou učiteľa vyvodit' jednoduchý záver príbehu; ✓ dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich určiť v texte; ✓ dokáže vysvetliť štylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte; ✓ dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná; ✓ dokáže identifikovať neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch; ✓ dokáže reprodukovať definície daných pojmov; ✓ dokáže s pomocou učiteľa určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovodokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti; ✓ dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	
<p>III. Pochopiť kompozíciu textu.</p> <p>1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>2. Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.</p>	
<p>Optimálny III.</p> <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii; ✓ dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánrech; ✓ dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie; ✓ dokáže správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; ✓ dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania. <p>Minimálny III.</p> <p>Žiak:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov; ✓ dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme; ✓ dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam; ✓ dokáže po príprave a s pomocou učiteľa správne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li domácich a cudzích slovách a dodržiavať správnu dĺžku slabík. 	
<p>IV. Pochopiť gramatickú formu textu.</p> <p>1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>2. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p>3. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p>	
<p>Optimálny IV. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu; ✓ dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte; ✓ dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu; ✓ dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet; ✓ dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte; ✓ dokáže určiť prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru páví, matkin, otcov a svoje tvrdenie zdôvodniť; ✓ dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prísloviak v texte. <p>Minimálny IV. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu; ✓ dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte; ✓ dokáže s pomocou učiteľa určiť holú a rozvitú vetu; 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená: konkrétne, abstraktné vokatív • prídavné mená: privlastňovacie, druhové vzory: páví, matkin, otcov • zámená: skloňovanie • slovesá: zvrätané, nezvrätané; plnovýznamové, neplnovýznamové • slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací • príslovky – neohybný slovný druh • druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny • stupňovanie prísloviak • predložky: vokalizácia • citoslovcia – neohybný slovný druh • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prisudzovací sklad; zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná

<p>✓ dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p>	
Písanie	
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia</p>	
<p>KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém</p>	
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <p>1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p>	
<p>Optimálny I. Žiak: dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania; dokáže vysvetliť význam daných pojmov; dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.</p> <p>Minimálny I. Žiak: ✓ si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania ✓ dokáže reprodukovať definíciu daných pojmov; ✓ dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie • projekt
<p>II. Organizovať text z hľadiska kompozície.</p> <p>1. Zostaviť osnovu, koncept.</p> <p>2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.</p> <p>3. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.</p> <p>4. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.</p>	
<p>Optimálny II. Žiak: ✓ dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu; ✓ dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1.

<p>konkrétneho slohového útvaru/žánru;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže z východiskového textu vybrať potrebné údaje a usporiadať ich do tabuľky; ✓ dokáže pri tvorbe textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy; ✓ dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov. <p>Minimálny II. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu; ✓ dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý má niektoré znaky stanoveného žánru, ale obsahuje chyby, sťažujúce jeho porozumeniu; ✓ dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduché rozprávanie; ✓ dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov. 	<p>osoba, 3. osoba)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie • projekt
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky. 2. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka. 3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov. 	
<p>Optimálny III. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie; ✓ dokáže vysvetliť význam daných pojmov; ✓ dokáže vysvetliť pojem skratka, vytvoriť ju a použiť v texte; ✓ pri tvorbe textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie; ✓ dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. <p>Minimálny výkon III. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže reprodukovať definície pojmov; ✓ dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť skratku; 	<ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže pri tvorbe textu využívať obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu; ✓ dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte. 	
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety. 1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	
<p>Optimálny IV. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka; ✓ dokáže samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka; ✓ dokáže pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať hlavné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ. <p>Minimálny IV. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže s pomocou učiteľa tvoriť dvojčlenné holé a rozvité vety. 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prisudzovací, zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná
<p>V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov. 1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov. 2. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek. 3. Vytvoriť graf a tabuľku.</p>	
<p>Optimálny V. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich; ✓ si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte; ✓ dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich v rámci svojho textu; ✓ dokáže zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte; ✓ dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf a tabuľku a použiť ich v texte. 	

<p>Minimálny V. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich vo svojom texte; ✓ dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať informácie v tabuľkách a niektoré z nich využiť vo svojom texte. 	
<p>VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov. 2. Vytvoriť modifikovaný text. 	
<p>Optimálny VI. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže porovnať a odlišiť jednotlivé slohové útvary/žánre; ✓ dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvároch pri transformácii z jedného žánru do druhého. <p>Minimálny VI. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre; • dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchú charakteristiku postavy. 	<ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • projekt 7
<p>VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. 2. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. 3. Vytvoriť čistopis. 4. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text. 	
<p>Optimálny VII. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu; ✓ dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným; ✓ dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom; ✓ dokáže prijať hodnotenie druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • projekt

<p>(spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte; ✓ pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá ✓ dokáže vytvoriť čistopis; ✓ dokáže zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. <p>Minimálny VII. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte; • dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text; • dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby. 	
Hovorenie	
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): <i>statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia</i></p>	
<p>KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: <i>používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém</i></p>	
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. 2. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 3. Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie. 4. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. 5. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. 6. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. 7. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. 8. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	
<p>Optimálny I. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné 	<ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov • gestikulácia, mimika, postoj

<p>výrazové prostriedky;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ si dokáže samostatne zvolit' a sformulovat' tému komunikácie; ✓ dokáže samostatne a pohotovo sformulovat' základné myšlienky na zvolenú tému a zrozumiteľne ich vysloviť; ✓ dokáže samostatne sformulovat' text na určenú tému; ✓ dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď; ✓ dokáže použiť vhodné jazykové i mimojazykové (mimika, gestikulácia, postoj) prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou; ✓ dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje; ✓ dokáže vhodne začať a ukončiť svoj prejav a použiť pritom vhodné výrazové prostriedky; ✓ dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovat' otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli vytvorenému prejavu; ✓ dokáže posúdiť z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu vyjadrenie partnerov v danej komunikácii; ✓ dokáže zhodnotiť obsah a kvalitu ústnych prejavov spolužiakov a reagovať na ne spoločensky vhodným spôsobom. <p>Minimálny I. Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty; ✓ si dokáže z ponúknutých komunikačných tém jednu vybrať; ✓ dokáže po príprave sformulovat' myšlienky na určenú tému; ✓ dokáže vytvoriť krátky prejav na určenú tému; ✓ dokáže s pomocou učiteľa identifikovať vo vlastnom prejave slangové slová a nahradiť ich spisovnými slovami; ✓ dokáže po príprave sformulovat' jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu. 	<ul style="list-style-type: none"> • dialóg • argument, protiargument • dokazovanie, dôkaz
<p>II. Používať informácie a textové pasáže z rôznych zdrojov.</p> <p>1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.</p>	
<p>Optimálny II.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dialóg

<p>Žiak: ✓ dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p> <p>Minimálny II. Žiak: ✓ dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • argument, protiargument • dokazovanie, dôkaz • gestikulácia, mimika, postoj
<p>III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov. 2. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	
<p>Optimálny III. Žiak: ✓ dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.</p> <p>Minimálny II. Žiak: ✓ dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová
<p>IV. Štylizovať text.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utvoriť jednoduché vety a súvetia. 2. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. 3. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. 4. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. 5. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	
<p>Optimálny IV. Žiak: ✓ dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu; ✓ dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov; ✓ dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi; ✓ dokáže samostatne vytvoriť logicky usporiadaný súvislý text; ✓ dokáže na základe analýzy zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvary a uplatnenie časovej a logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera.</p> <p>Minimálny IV.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená: konkrétne, abstraktné • vokativ • prídavné mená: privlastňovacie, druhové • vzory: páví, matkin, otcov • zámená: skloňovanie • slovesá: zvrtné, nezvrtné; plnovýznamové, neplnovýznamové • slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací • príslovky – neohybný slovný druh • druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny; stupňovanie prísloviak • predložky: vokalizácia • citoslovčia – neohybný slovný druh • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný

<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety a jednoduché rozvité vety; ✓ dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi. 	<ul style="list-style-type: none"> • vetné sklady: prisudzovací sklad; zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná
<p>V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.</p> <p>1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>2. Využívať gestikuláciu a mimiku.</p>	
<p>Optimálny V.</p> <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu; ✓ dokáže správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk; ✓ dokáže správne vyslovovať domáce a zdomácnené cudzie slová so slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li; ✓ dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim. <p>Minimálny V.</p> <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže po usmernení učiteľom opraviť chybnú artikuláciu vo svojom prehovore; ✓ dokáže po upozornení učiteľom upraviť gestikuláciu a mimiku. 	<ul style="list-style-type: none"> • dialóg • gestikulácia, mimika, postoj

4. KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

DIKTÁTY			PÍŠOMNÉ PRÁCE		
Ročník	Počet	Zameranie	Rozsah	Počet	Zameranie
5. roč.	4	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie zo 4. ročníka • podstatné mená • prídavné mená • slovesá 	50 – 60 plnovýznamových slov	1	• rozprávanie s prvkami opisu
6. roč.	4	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie učiva z 5. ročníka • prídavné mená • slovesné spôsoby • opakovanie učiva zo 6. ročníka 	61 – 70 plnovýznamových slov	2	• statický opis • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
7. roč.	4	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie učiva zo 6. ročníka 	71 – 80 plnovýznamových	2	• umelecký opis • charakteristika

		<ul style="list-style-type: none"> • cudzie slová • číslovky • záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka 	slov		osoby
8. roč.	4	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie učiva zo 7. ročníka • podstatné mená mužského rodu: zvieracie • neživotné zakončené na -r, -l • opakovanie učiva z 8. ročníka 	81 – 90 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> • slávnostný prejav • životopis
9. roč.	4	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie učiva z 8. ročníka • interpunkcia • jednoduché súvetie • záverečné opakovanie 5. – 9. ročníka 	91 – 100 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> • výklad • úvaha

Slohové práce hodnotiť podľa týchto kritérií:

1. Vonkajšia forma (max. 4 body)

Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.
Čistota textu	Bez škrtania. V čistopise žiaci nemajú škrtat', v nevyhnutnom prípade majú dať chybné napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.
Dodržiavanie okrajov	Dodržiavanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.
Dodržanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viacej ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet

	bodov za vonkajšiu formu.
--	---------------------------

2.Vnútoraná forma (max. 20 bodov)

Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy
Vnútoraná stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápleтка, zauzl'ovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.
Nadväznosť a logickosť textu	Úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.

Jazyk (max. 4 body)	
Správne využitie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby slovies, správne pádové koncovky a pod.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.
Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citoslovieč. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.

Pravopis (max. 4 body)	
4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb
<p>Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Např.: Rýchly chlapec mal rýchly krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.</p>	

Štýl (max. 4 body)	
Správna štylizácia viet	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika.
Pútavosť	Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Celkový dojem (max. 4 body)	
Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní.	
Práca by nemala obsahovať	Nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Hodnotiaca stupnica

DIKTÁTY		PÍ SOMNÉ PRÁCE	
Známka	Chyby v diktáte	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov

Poznámka:

- Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za 1 chybu. Napr.: Rýchly chlapec mal rýchly krok. = 1 chyba
- Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.